CYNGOR SIR Y FFLINT

STRATEGAETH DDRAFFT TOILEDAU LLEOL

MAWRTH 2024

CYNNWYS

Crynodeb Gweithredol 3

Cefndir a Chyflwyniad 4

Manteision y Strategaeth Hon 7

Adolygu'r Strategaeth 8

Mapio lleoliadau 9

Manylion cyfleusterau presennol y sir sydd ar gael i'r cyhoedd 11

Cyfleusterau Ychwanegol o fewn y Sir 14

Asesiad o Anghenion 15

Canlyniad yr Ymgynghoriad Cyhoeddus 18

Opsiynau ar gyfer y Dyfodol 20

Atodiad 1 – Cynllun Gweithredu 22

CRYNODEB GWEITHREDOL

Ym mis Mehefin 2017, derbyniodd Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) Gydsyniad Brenhinol gan dynnu ynghyd nifer o weithredoedd ymarferol ar gyfer gwella a diogelu iechyd. Mae Rhan 8 y Ddeddf yn cynnwys Darparu Toiledau ac yn cyflwyno cyfrifoldebau newydd i Awdurdodau Lleol ddarparu strategaethau toiledau lleol.

Er mwyn gweithio mewn ffordd strategol wrth ddarparu toiledau ar draws Cymru, mae Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 yn gorchymyn fod Awdurdodau Lleol yn asesu anghenion a chyfleusterau lleol, a chyhoeddi strategaeth toiledau lleol ar gyfer eu hardaloedd.

Nid yw'r ddyletswydd i baratoi strategaeth toiledau lleol yn gorfodi cynghorau i ddarparu a chynnal toiledau cyhoeddus yn uniongyrchol, ac nid yw'n ofynnol iddynt ddarparu cyfleusterau pwrpasol newydd. Serch hynny, mae'n rhaid iddynt gymryd golwg strategol o ran sut y gellir darparu cyfleusterau a chael mynediad atynt, gan ystyried pethau fel lleoliad, hygyrchedd, cyfleusterau, amlder defnydd ac ansawdd safleoedd presennol, yn ogystal â phennu a oes angen mwy neu lai o safleoedd ar gyfer eu poblogaeth leol. Nid oes cyllid ar gyfer darpariaethau ychwanegol ynghlwm i'r ddeddfwriaeth a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru.

Ers 2012, mae Cyngor Sir y Fflint wedi cynnal tri adolygiad ar wahân o ddarpariaeth toiledau ar draws y Sir. Cyhoeddwyd y strategaeth flaenorol ym mis Mai 2019. Amlygodd yr adolygiadau hyn fod rhai cyfleusterau yn profi ymddygiad gwrthgymdeithasol yn rheolaidd, sy'n gwneud pobl yn llai tebyg o'u defnyddio. O ganlyniad, anelodd Sir y Fflint i fabwysiadu dull mwy galluogol drwy hyrwyddo defnydd o doiledau presennol yn Adeiladau'r Cyngor fel llyfrgelloedd a Chanolfannau Sir y Fflint yn Cysylltu, y mae pobl yn teimlo'n fwy hyderus a chyfforddus yn eu defnyddio. Er y cyhoeddwyd y strategaeth flaenorol ym mis Mai 2019 gyda chynllun gweithredu 12 cam, cafodd y pandemig effaith andwyol ar hyn am sawl blwyddyn.

Nod y Strategaeth hon yw datblygu ar y gwaith a wnaed yn flaenorol ac asesu anghenion cymunedau lleol, yn ogystal â safon y cyfleusterau sydd ar gael. Felly, bydd y strategaeth newydd yn edrych ar wella cyflwr a hygyrchedd y cyfleusterau ar draws y sir dros y 4 i 5 mlynedd nesaf. Bydd ystyriaeth yn cael ei rhoi i'n dyletswyddau o dan y Ddeddf Cydraddoldeb, megis darpariaeth "Lleoedd Newid" a thoiledau niwtral o ran rhywedd, yn ogystal â thoiledau hygyrch safonol yn y lleoliadau mwyaf priodol. Rydym hefyd yn anelu

i sicrhau dyfodol y darpariaethau presennol ac archwilio ffyrdd i gynyddu nifer y toiledau cyhoeddus sydd ar gael a gwella mynediad i bob grŵp o bobl.

CEFNDIR A CHYFLWYNIAD

Yn y canllaw a ddarparwyd i Awdurdodau Lleol er mwyn paratoi ar gyfer gweithredu Strategaethau Toiledau Lleol, mae Ysgrifennydd Y Cabinet Llywodraeth Cymru ar gyfer Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol yn egluro "Gall toiledau hygyrch, glân, sydd wedi eu lleoli'n dda mewn llefydd fel canol trefi, parciau, promenadau, llwybrau beics a cherdded helpu i annog pobl i ymarfer corff ac aros yn fwy corfforol egnïol. Mae manteision hyn yn amlwg o safbwynt iechyd a'r economi. Ar y llaw arall, gall toiledau sydd wedi'u dylunio yn wael, nad ydynt yn cael eu cynnal a'u cadw'n ddigonol ac sydd mewn mannau amhriodol greu awyrgylch o esgeulustod, nad yw'n annog y cyhoedd i'w defnyddio. Gall diffyg cyfleusterau toiledau addas effeithio ar iechyd corfforol a meddyliol unigolyn, yn ogystal ag effeithio ar iechyd amgylcheddol ehangach y boblogaeth." Nodir gwerthfawrogiad manteision cael cyfleusterau ar gael ymhellach "Mae toiledau at ddefnydd y cyhoedd yn fater i bawb ac yn parhau'n fater proffil uchel. Fodd bynnag, maent yn bwysicach fyth i rai grwpiau yn y gymdeithas, megis pobl hŷn, pobl ag anableddau a phobl ag anghenion penodol (sy'n cynnwys rhai problemau meddygol), merched, plant a phobl ifanc a'u teuluoedd. Gall y grwpiau hyn gael eu heffeithio'n anghymesur gan ddarpariaeth wael."

Mae Cyngor Sir y Fflint wedi cydnabod y manteision a'r materion sy'n ymwneud â chyfleusterau cyhoeddus, gan gychwyn ar y broses o gysoni'r cyfleusterau o dan reolaeth y Cyngor yn ôl yn 2012. Ar y pryd, cyflwynwyd adroddiad i'r Cabinet oedd yn nodi bod y Cyngor yn cefnogi 12 safle penodol, er nad oes dyletswydd statudol ar y Cyngor i ddarparu gwasanaeth Cyfleusterau Cyhoeddus ac nad oes Polisi ffurfiol ganddo i benderfynu ar y lleoliad neu'r math o gyfleusterau a ddarperir a bod anghysondeb wedi datblygu o ran lleoliad y cyfleusterau ac ansawdd y gwasanaeth a ddarperir ar draws y Sir. Ar y pryd, nodwyd bod rhai o'r lleoliadau wedi eu cysylltu ag ymddygiad gwrthgymdeithasol, gydag adroddiadau am gamddefnyddio sylweddau a fandaliaeth yn y cyfleusterau. Tra bo'r rhan fwyaf o'r wybodaeth yn anecdotaidd, bu i'r Cyngor dderbyn cwynion am safleoedd penodol. Roedd y safle ar Stryd Alexandra, Shotton ar gau ers mis Mehefin 2012, oherwydd cwynion penodol am ymddygiad gwrthgymdeithasol.

Ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn, nodwyd bod y gwasanaeth Cyfleusterau Cyhoeddus yn cael ei reoli o fewn y Gwasanaethau Stryd gyda dyraniad cyllideb o £173,187 yn 2012 – 13. Roedd gwaith trwsio a chynnal a chadw'r holl gyfleusterau yn cael ei wneud gan gontractwyr preifat.

Fel datrysiad i rai o'r problemau, nodwyd bod y Cyngor yn datblygu rhaglen o siopau un alwad, Canolfannau Sir y Fflint yn Cysylltu, ar draws y Sir, a hefyd yn rheoli nifer o adeiladau eraill y Cyngor sy'n agos at gyfleusterau Toiledau Cyhoeddus unigol. Fe allai Canolfannau Sir y Fflint yn Cysylltu newydd a'r cyfleusterau eraill h.y. Canolfannau Hamdden gynnig cyfleusterau toiledau at eu defnydd eu hunain a hefyd fel Cyfleusterau Cyhoeddus ehangach.

Roedd hefyd yn cael ei gydnabod ar yr adeg honno ei fod yn bwysig bod y gwasanaeth Cyfleusterau Cyhoeddus yn cyd-fynd ag amcanion strategol ehangach y Cyngor, fel hyrwyddo twristiaeth a marchnata Canol Trefi a bydd darparu'r gwasanaeth newydd yn gwneud hyn drwy sicrhau bod cyfleusterau mewn cyflwr da yn cael eu darparu mewn lleoliadau allweddol ar draws y Sir ac y bydd gwneud defnydd o Ganolfannau Sir Y Fflint Yn Cysylltu ac adeiladau eraill y Cyngor (ble bo'n briodol) a chyfleusterau preifat yn ad-drefnu ac yn gwella hygyrchedd y gwasanaeth, gan ddarparu'r manteision canlynol dros y gwasanaeth cyfredol oedd yn cynnwys oriau agor hirach o bosib, sydd wedi eu targedu yn well i angen lleol, a llai o enghreifftiau o ymddygiad gwrthgymdeithasol a fandaliaeth.

Ar y pryd, ystyriwyd cyflwyno ffi am ddefnyddio'r cyfleusterau ond daethpwyd i'r canlyniad y byddai ffi o'r fath yn fwy drud i'w chyflwyno a'i rhedeg na'r arian a fyddai'n dod i mewn fel incwm, ac felly'n creu pwysau ychwanegol o ran cost i'r Cyngor. Byddai codi tâl hefyd yn cynyddu'r tebygolrwydd o fandaliaeth yn y cyfleusterau. Yn yr un modd, ystyriwyd cyflwyno system 'Superloo', ond roedd y gost yn rhy uchel.

Yn 2016, cyflwynwyd adroddiad pellach i'r Cabinet gyda'r bwriad o gydnabod bod strategaeth newydd Sir y Fflint wedi nodi bod cyfleusterau Toiledau Cyhoeddus unig yn atynnu ymddygiad gwrthgymdeithasol yn rheolaidd a bod llawer o bobl yn dewis peidio defnyddio'r cyfleusterau oherwydd hynny. Cynigwyd y dylai'r Cyngor hyrwyddo'r defnydd o gyfleusterau toiled presennol, o fewn adeiladu'r Cyngor e.e. Llyfrgelloedd a Chanolfannau Sir y Fflint yn Cysylltu, yn hytrach na'r cyfleusterau pwrpasol sydd yn aml yn unig, a ddarparwyd yn flaenorol. Byddai cam olaf hwn yn yr adolygiad yn ystyried dyfodol y Cyfleusterau Cyhoeddus sydd ar ôl yn y Sir. Roedd yr adroddiad yn cydnabod mai'r gyllideb yn 2016 er mwyn darparu'r gwasanaeth cyfleusterau cyhoeddus oedd £93,998 a gwnaed argymhellion i leihau'r ddarpariaeth bresennol o gyfleusterau pwrpasol

unigol i 2 safle yn unig yn y Sir. Fodd bynnag, fe wnaeth yr Awdurdod gynnig y safleoedd hynny drwy Drosglwyddiad Ased Cymunedol i Gynghorau Tref a Chymuned y gymuned leol, ac er bod yr opsiwn wedi cael ei archwilio, nid oes unrhyw rai ohonynt wedi eu datblygu yn ddigon pell i olygu trosglwyddiad. Ar hyn o bryd, mae'r Cyngor yn gweithredu 3 o gyfleusterau unigol, sef:

- Gorsaf Fysiau, Yr Wyddgrug
- oddi ar y Stryd Fawr, Treffynnon
- Station Road, Talacre

Felly, gellir gweld bod Cyngor Sir y Fflint eisoes wedi cychwyn y broses o ddatblygu strategaeth i reoli darpariaeth y toiledau lleol, ac yn y man cyntaf y bwriad oedd ad-drefnu a gwella'r cyfleusterau a gynigir at ddefnydd y cyhoedd. Er mwyn symud ymlaen gyda'r broses hon ac alinio gyda gofyniad Rhan 8 Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru), nodwyd yn ôl yn Adroddiad Cabinet 2016 bod Bil Iechyd y Cyhoedd a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru ym mis Mehefin 2015 yn rhoi dyletswydd ar awdurdodau lleol i baratoi a chyhoeddi strategaethau ar gyfer darparu toiledau at ddefnydd y cyhoedd o fewn eu hardaloedd, ac er bod y Cyngor wedi cau nifer o gyfleusterau pwrpasol, mae mynediad at doiledau eraill y mae'r Cyngor yn berchen arnynt wedi gwella.

Enghraifft o'r dull gweithredu hwn fyddai cau cyfleusterau pwrpasol yng Nghei Connah, a'r Wyddgrug. Cafodd y toiledau yng Nghei Connah eu disodli gan fynediad at well cyfleusterau toiledau mewn safle aml bwrpas, sy'n lleihau costau glanhau a chynnal a chadw, yn dileu'r ymddygiad gwrthgymdeithasol fu'n digwydd ar y safle ac yn gwella'r cyfleusterau cyffredinol a gynigir i'r cyhoedd yn yr ardal.

Bydd y dull gweithredu hwn yn parhau i fod yn sail i'r strategaeth pan fydd angen ei gynhyrchu yn unol â'r ddeddfwriaeth newydd. Mae'n glir bod yr Awdurdod yn ymwybodol mai dyma'r amser i gychwyn proses hir dymor, ac nad oes angen i'r holl gyfleusterau toiledau presennol aros, yn enwedig os oes gwell opsiynau. Mae ymdrechion i gynyddu'r ddarpariaeth o doiledau lleol ychwanegol hefyd wedi dangos na ellir gwneud pob un o'r cyfleusterau posib o fewn adeiladau yn hygyrch i'r cyhoedd. Ac rydym yn derbyn y bydd gwneud defnydd o gyfleusterau presennol yn golygu na fydd pob toiled a fydd yn gallu cael ei ddefnyddio gan y cyhoedd yn gwbl hygyrch i bawb oherwydd cyfyngiadau adeiladau, a beth sy'n newid cymesur er mwyn gwneud y toiled yn gwbl hygyrch, fodd bynnag mae amrywiaeth llawer ehangach o doiledau yn fanteisiol i bawb.

Fe wnaeth Adroddiad y Cabinet 2016 hefyd argymell fod y cyfleusterau pwrpasol unigol yn Stryd Newydd, Yr Wyddgrug a Threffynnon yn cael eu cau, ac y dylai'r manylion a'r camau gweithredu o fewn y strategaeth hon gefnogi darparu dewisiadau amgen rhesymol er mwyn gwella'r cyfleusterau cyffredinol sydd ar gynnig i'r cyhoedd yn yr ardal.

MANTEISION Y STRATEGAETH HON

Mae toiledau i'r cyhoedd eu defnyddio'n bwysig i bawb sy'n teithio "oddi cartref" am ba bynnag reswm ac mae'n dal yn bwnc â phroffil uchel. Fodd bynnag, maent yn bwysicach fyth i rai grwpiau yn y gymdeithas, megis pobl hŷn, pobl ag anableddau a phobl ag anghenion penodol (sy'n cynnwys rhai problemau meddygol), merched, plant a phobl ifanc a'u teuluoedd. Gall diffyg darpariaeth effeithio'n anghymesur ar y carfannau hynny; er enghraifft, deallir bod darpariaeth wael yn cael effaith arbennig o negyddol ar bobl hŷn, gan y bydd rhai ohonynt yn llai tebygol o fynd o'u cartrefi os nad ydynt yn ffyddiog y bydd cyfleusterau digonol ar gael iddynt. Gall hynny gyfrannu at ymdeimlad cynyddol o arwahanrwydd cymdeithasol ac anweithgarwch, a gall effeithio hefyd ar allu pobl i gadw'n annibynnol a chynnal eu hurddas yn nes ymlaen mewn bywyd.

Mae'r strategaeth hon yn cyfrannu tuag at sicrhau bod toiledau hygyrch a glân ar gael lle bynnag mae pobl yn byw, gweithio neu ymweld. Mae angen yn debygol o gynyddu drwy ddatblygiadau tai newydd a thrwy dwristiaeth. Mae hwn yn gyfle amserol i osod strategaeth ar gyfer hyrwyddo mynediad at gyfleusterau toiled lle mae eu hangen.

Daeth Rhan 8 Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017: Darparu Toiledau i rym ar 31 Mai 2018 ac mae'n rhoi dyletswydd ar bob awdurdod lleol yng Nghymru i baratoi a chyhoeddi strategaeth toiledau lleol ar gyfer ei ardal. Mae'r strategaeth wedi ei hadeiladu o amgylch egwyddorion cydgynhyrchiad, drwy ymgysylltiad yr awdurdod lleol gydag amrywiaeth eang o ddarparwyr a defnyddwyr posib.

Bellach mae dyletswydd ar awdurdodau lleol yng Nghymru i:

- Asesu'r angen am ddarpariaeth toiledau ar gyfer eu cymunedau;
- Cynllunio i ddiwallu'r anghenion hynny;
- Cynhyrchu strategaeth toiledau lleol; ac
- Adolygu'r strategaeth, diweddaru a rhoi cyhoeddusrwydd i adolygiadau.

Cafodd strategaeth toiledau lleol flaenorol ei chymeradwyo a'i chyhoeddi ym mis Mai 2019. Nid yw'r ddyletswydd i baratoi strategaeth toiledau yn golygu fod yn rhaid i awdurdodau lleol ddarparu a chynnal toiledau cyhoeddus yn uniongyrchol. Rhaid i'r Awdurdod Lleol gymryd golwg strategol ar sut gellir darparu cyfleusterau a sut gall eu poblogaeth leol gael mynediad atynt. Wedi adolygu'r strategaeth hon, bydd angen i Gyngor Sir y Fflint gyhoeddi datganiad o gynnydd.

Nod y strategaeth hon yw adolygu ansawdd a nifer y toiledau lleol sydd ar gael drwy'r sir, a darparu neu hwyluso'r broses o ddarparu toiledau glân, diogel, hygyrch a chynaliadwy i drigolion ac ymwelwyr â'r Sir mewn lleoliadau lle mae angen am y fath gyfleusterau wedi ei nodi.

Er mwyn cyflawni'r Strategaeth yma byddwn yn:

- Adolygu'r lefel bresennol o ddarpariaeth o doiledau cyhoeddus
- Dadansoddi canfyddiadau'r asesiad o anghenion ar gyfer toiledau i'w defnyddio gan y cyhoedd yn eu hardal;
- Ystyried gofynion y boblogaeth yn gyffredinol;
- Nodi anghenion grwpiau penodol o ddefnyddwyr;
- Arolygu cyflwr y cyfleusterau presennol a faint o ddefnydd a wneir ohonynt;
- Nodi unrhyw fylchau yn y ddarpariaeth gyfredol;
- Mabwysiadu defnydd o dechnolegau a dulliau cyfathrebu newydd y rhagwelir y byddant yn arwain at fwy o ymwybyddiaeth o leoliadau'r toiledau lleol; a
- Darparu datganiad yn nodi'r camau y mae'r Awdurdod Lleol yn bwriadu eu cymryd er mwyn diwallu'r angen hwn; ac unrhyw wybodaeth arall y mae'r cyngor yn ei ystyried yn briodol.

ADOLYGU'R STRATEGAETH

Fel y nodir yn Neddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 - Rhan 8: Darparu Toiledau Lleol, bydd Cyngor Sir y Fflint yn adolygu'r strategaeth toiledau lleol o fewn blwyddyn i bob etholiad cyffredin ar gyfer ei ardal. Cynhelir yr etholiad nesaf yng Nghymru yn 2027. Os na wneir unrhyw newidiadau i'r strategaeth yn dilyn yr adolygiad ôl- etholiad yna bydd y Sir yn cyhoeddi datganiad cynnydd interim dros gyfnod o ddwy flynedd gan gychwyn o ddyddiad yr etholiad diwethaf.

Gall Cyngor Sir Y Fflint adolygu ei strategaeth unrhyw bryd, ac wedi hynny rhaid iddo gyhoeddi datganiad o'r camau y mae wedi ei gymryd yn unol â'r strategaeth. Os bydd y Cyngor yn penderfynu diwygio'r strategaeth yn dilyn adolygiad, bydd yn cyhoeddi'r strategaeth ddiwygiedig ac yna'n llunio adroddiad cynnydd interim gan gynnwys y ddwy flynedd ers dyddiad cyhoeddi'r strategaeth wreiddiol.

MAPIO LLEOLIADAU

Bwriedir bod yr wybodaeth a gesglir fel rhan o baratoi'r strategaeth hon yn cael ei atgynhyrchu ac ar gael yn hawdd fel bod pobl sydd angen ymweld â thoiled yn gallu cael gwybodaeth am leoliad, amseroedd agor, hygyrchedd a'r math o gyfleusterau sydd ar gael yn hawdd.

Bydd safleoedd sy'n rhan o'r cynllun hefyd yn arddangos sticer mewn lle amlwg i ddangos bod toiledau ar gael i'r cyhoedd. Bydd y sticer yn arddangos y logo a bennir gan Lywodraeth Cymru. Bwriedir hefyd y bydd Cyngor Sir y Fflint yn mabwysiadu'r arwydd yma er mwyn hyrwyddo cysondeb ar draws yr ardal i'r rheiny sydd am ddefnyddio'r cyfleusterau.

Mae Cymdeithas Toiledau Prydain hefyd yn argymell gosod arwyddion ar y tu allan gyda gwybodaeth fel oriau agor, manylion cyswllt i sôn am broblemau a'r union gyfleusterau sydd y tu mewn, fel ystafell newid babanod os oes un.

O dro i dro bydd y Cyngor yn adolygu storfa ddata "Lle" Llywodraeth Cymru a'i diweddaru fel bod cyhoeddwyr canllawiau a mapiau, trigolion ac ymwelwyr yn cael y wybodaeth gywir.

Unwaith y byddwn wedi clustnodi'r toiledau a fydd yn cael eu hysbysebu fel rhai fydd ar gael i'r cyhoedd eu defnyddio, bydd Cyngor Sir y Fflint yn paratoi cyfres ddata i fanyleb benodol, ac yn sicrhau ei bod ar gael fel data agored ar wefan y cyngor. Bydd y set data yn cynnwys lleoliad a phriodoleddau penodol y toiledau hynny a nodwyd. Defnyddir yr un data ar gyfer system Llywodraeth Cymru a'i gyfuno â setiau data awdurdodau lleol eraill i greu set ddata genedlaethol ar gyfer y map Lle. Porth daear yw Lle sy'n gweithio

fel canolbwynt ar gyfer data a gwybodaeth ynghylch amrywiaeth helaeth o bynciau, ond sy'n ymwneud yn bennaf â'r amgylchedd. Bydd Lle'n cynhyrchu mapiau o Gymru gyfan yn seiliedig ar y setiau data a ddarperir gan awdurdodau lleol a bydd modd eu ffurfweddu i ganolbwyntio ar y darlun cenedlaethol neu ar ardaloedd mwy lleol. Bydd y data a gynhwysir yn y map Lle ar gael i bawb fel data agored.

Mae'r ddolen i borth Lle isod:

https://lle.llyw.cymru/hafan

Mae'n rhaid i ddata agored fod ar gael o dan drwydded agored. O fewn y Sector Cyhoeddus gellir cyflawni hyn drwy gyhoeddi data o dan y Drwydded Llywodraeth Agored.

Gan fod y data a ddarperir gan awdurdodau lleol yn mynd i fod ar gael fel data agored, bydd ar gael i'w ailddefnyddio gan drydydd partïon, un ai yn uniongyrchol o wefan yr awdurdod lleol ei hun neu drwy'r gyfres ddata tu nôl i fap Lle. Gallai hyn gynnwys gwasanaethau eraill sy'n darparu mapiau ar-lein, datblygwyr apiau neu gwmnïau masnachol, yn ogystal â sefydliadau eraill yn y sector cyhoeddus.

Bydd y set ddata ar gael yn Gymraeg ac yn Saesneg. Bydd modd i'r cyhoedd weld a chwilio am y data fel mae'n ymddangos ar wefan Lle, gan edrych ar Gymru gyfan neu edrych ar ardaloedd penodol.

Bydd Cyngor Sir y Fflint yn cynnwys dolen ar ei wefan i'r map Lle er mwyn helpu pobl i chwilio am ddata am ardaloedd eraill y gallent fod yn ymweld â hwy. Mae Cyngor Sir y Fflint yn hyrwyddo'r defnydd o wefan Dewis Cymru (www.dewis.cymru) fel adnodd sy'n dwyn ynghyd wybodaeth leol a'r wybodaeth sy'n ymwneud â thoiledau lleol a fydd yn cael ei chyhoeddi ar y wefan hon.

MANYLION CYFLEUSTERAU PRESENNOL Y SIR SYDD AR GAEL I'R CYHOEDD

		Pa gyfleusterau sydd ar gael?															
Enw'r Lleoliad	**Cod Post**					**Ystafell newid babanod**					**Anabl**						**Lle yn cynnwys cyfleusterau newid oedolion, offer codi ac ati i bobl sydd ag anableddau dwys a'u gofalwyr?**
											Mynediad agored			**Wedi ei gloi (RADAR)**			
		Cyfleuster Pwrpasol?	**Dynion yn unig**	**Merched yn unig**	**Toiledau neillryw**	**Toiledau dynion**	**Toiledau merched**	**Toiledau neillryw**	**Toiledau ar wahân**	**Toiled i bobl anabl**	**Dynion yn unig**	**Merched yn unig**	**Neillryw**	**Dynion yn unig**	**Merched yn unig**	**Neillryw**	
Gorsaf Fysiau, Yr Wyddgrug	CH7 1LA	Y	Y	Y	N	N	Y	N	N	Y	Y	Y	N	Y	Y	N	N
Station Road, Talacre	CH8 9RP	Y	N	N	Y	N	N	Y	N	N	N	N	Y	N	N	N	N
oddi ar y Stryd Fawr, Treffynnon	CH8 7TR	Y	Y	Y	N	N	Y	N	N	N	Y	Y	N	Y	Y	N	N

		Oriau Agor													
Enw'r Lleoliad Cymraeg	**Cod Post**	**Dydd Llun**		**Dydd Mawrth**		**Dydd Mercher**		**Dydd Iau**		**Dydd Gwener**		**Dydd Sadwrn**		**Dydd Sul**	
		Agor	**Cau**	**Agor**	**Cau**	**Agor**	**Cau**	**Agor**	**Cau**	**Agor**	**Cau**	**Agor**	**Cau**	**Agor**	**Cau**
Gorsaf Fysiau, Yr Wyddgrug	CH7 1LA	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00
Toiledau Talacre	CH8 9RP	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00
Toiledau Treffynnon	CH8 7TR	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00

		A yw'r toiledau ar gau ar unrhyw un o'r dyddiau isod?										
Enw'r Lleoliad	**Cod Post**	**A yw' r toiledau ar gau yn ystod y tymor tawel?**	**A oes llai o wasanaethau yn ystod y tymor**	**Dydd Nadolig**	**Gŵyl San Steffan**	**Dydd Calan**	**Gŵyl Banc mis Mai**	**Dydd Gwener y Groglith**	**Dydd Sul y Pasg**	**Dydd Llun y Pasg**	**Gŵyl Banc y Gwanwyn**	**Gŵyl Banc mis Awst**
Cymraeg		**Nac Ydyn / Ydyn**	**Nac Oes / Oes**	**Nac Ydyn / Ydyn**	**Nac Ydyn / Ydyn**	**Nac Ydyn / Ydyn**	**Nac Ydyn / Ydyn**	**Nac Ydyn / Ydyn**	**Nac Ydyn / Ydyn**	**Nac Ydyn / Ydyn**	**Nac Ydyn / Ydyn**	**Nac Ydyn / Ydyn**
Gorsaf Fysiau, Yr Wyddgrug	CH7 1LA	Nac Ydyn	Nac Oes	Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn
Toiledau Talacre	CH8 9RP	Nac Ydyn	Nac Oes	Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn
Toiledau Treffynnon	CH8 7TR	Nac Ydyn	Nac Oes	Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn	Nac Ydyn

CYFLEUSTERAU YCHWANEGOL O FEWN Y SIR

Isod mae rhestr o’r cyfleusterau sydd ar gael drwy’r sir sydd at ddefnydd y cyhoedd:

- Canolfan Farchogaeth Clwyd, Llanfynnydd (Cyfleusterau Lleoedd Newid)
- Lôn y Porthmyn, Caerwys
- Canolfan Hamdden Y Fflint
- Llyfrgell Bwcle
- Llyfrgell Treffynnon
- Canolfan Daniel Owen, Yr Wyddgrug
- Queensferry, Canolfan Arddio Daleside
- Toiledau Cyhoeddus Canol Tref Bwcle
- Ffordd Fron, Cei Connah
- Canolfan Hamdden Yr Wyddgrug
- Llyfrgell Cei Connah
- Llyfrgell Yr Wyddgrug
- Parc Siopa Brychdyn
- Canolfan Hamdden Treffynnc (Cyfleusterau Lleoedd Newid
- Cilcain, Canolfan Gymunedol y Pentref
- Canolfan Hamdden Bwcle
- Canolfan Hamdden Glannau Dyfrdwy
- Llyfrgell Y Fflint
- Garej Shell, A55
- Gorsaf Drenau Y Fflint

ASESIAD O ANGHENION

Mewn ymdrech i gadw cofnod o’r cyfleusterau sydd ar gael a'r galw mewn modd gwrthrychol, mae’r asesiad o anghenion canlynol wedi cael ei ddatblygu. Ni fwriedir i hwn gael ei ddefnyddio ar ei ben ei hun, a bydd yr wybodaeth sydd dod i’r amlwg drwy'r arolwg ymgysylltu, a'r ymgynghoriad llawn yn dylanwadu ar yr angen holistaidd am doiledau lleol ar draws y Sir.

Sgôr Angen	**Disgrifiad**
0=	Amherthnasol
1=	Isel iawn
2=	Isel
3=	Canolig
4=	Uchel
5=	Uchel iawn

Nifer o Doiledau Preifat
0
1
2
3
4
5+

	Adnabod yr Angen					**Darpariaeth Toiled Presennol**				
Tref/Pentref	**Angen Siopa**	**Angen Atyniad**	**Angen Rhyngwyneb Cludiant**	**Angen Amgylchiadau Arbennig**	**Sgôr Angen**	**Cyfleusterau a Weithredir gan yr ALI**	**Toiledau eraill y sector cyhoeddus e.e. Canolfannau Hamdden, Llyfrgelloedd ac ati**	**Cyngor Cymuned**	**Preifat**	**A yw’r angen wedi ei ddiwallu?**
Yr Wyddgrug	5	5	4	4	**18**	1	2	1	1	**Ydi**
Treffynnon	4	4	3	3	**14**	1	1			**Ydi**
Y Fflint	4	3	4	3	**14**		2		1	**Ydi**
Cei Connah	4	3	3	3	**13**		1		1	**Ydi**
Brychdyn	5	3	5	0	**13**		1		1	**Ydi**
Bwcle	3	3	3	3	**12**		2	1		**Ydi**
Queensferry	3	3	3	3	**12**		1		2	**Ydi**
Shotton	4	2	4	0	**10**					**Nac ydi**
Saltney	2	2	3	2	**9**					**Ydi**
Penarlâg	1	3	2	0	**6**					**Ydi**
Talacre	0	4	1	0	**5**	1				**Ydi**
Mostyn	1	1	2	0	**4**					**Ydi**
Sealand	0	1	1	0	**2**					**Ydi**
Mynydd Isa	1	1	1	0	**3**					**Ydi**
Ewlo	0	2	1	0	**3**					**Ydi**
Caergwrle	0	0	2	0	**2**					**Ydi**
Llaneurgain	1	1	0	0	**2**					**Ydi**

Parhad

	Adnabod yr Angen					Darpariaeth Toiled Presennol				
Tref/Pentref	**Angen Siopa**	**Angen Atyniad**	**Angen Rhyngwyneb Cludiant**	**Angen Amgylchiadau Arbennig**	**Sgôr Angen**	**Cyfleusterau a Weithredir gan yr ALI**	**Toiledau eraill y sector cyhoeddus e.e. Canolfannau Hamdden, Llyfrgelloedd ac ati**	**Cyngor Cymuned**	**Preifat**	**A yw'r angen wedi ei ddiwallu?**
Helygain	0	1	0	0	**1**					**Ydi**
Penyffordd	0	0	2	0	**2**					**Ydi**
Maes Glas	0	2	0	0	**2**					**Ydi**
Bagillt	0	0	0	0	**1**			1		**Ydi**
Caerwys	0	0	1	0	**1**			1		**Ydi**
Aston	0	0	1	0	**1**					**Ydi**
Yr Hôb	0	1	0	0	**1**					**Ydi**
Ffynnongroyw	0	0	0	0	**0**					**Ydi**
Gronant	0	0	0	0	**0**					**Ydi**
Trelawnyd	0	0	0	0	**0**					**Ydi**
Chwitffordd	0	0	0	0	**0**					**Ydi**
Northop Hall	0	0	0	0	**0**			1		**Ydi**
Cilcain	0	0	0	0	**0**				1	**Ydi**
Brynfforddd	0	0	0	0	**0**					**Ydi**
Gwernaffield	0	0	0	0	**0**					**Ydi**
Gwernymynydd	0	0	0	0	**0**					**Ydi**
New Brighton	0	0	0	0	**0**					**Ydi**
Mancot	0	0	0	0	**0**					**Ydi**
Higher Kinnerton	0	0	0	0	**0**					**Ydi**
Coed-llai	0	0	0	0	**0**					**Ydi**
Treuddyn	0	0	0	0	**0**					**Ydi**
Llanfynydd	0	0	0	0	**0**					**Ydi**

Rhaid ategu nad yw'r ddyletswydd i baratoi Strategaeth Toiledau Lleol yn ei gwneud yn ofynnol i gynghorau i ddarparu a chynnal toiledau cyhoeddus yn uniongyrchol, ac nid yw'n ofynnol iddynt ddarparu cyfleusterau pwrpasol ychwanegol.

CANLYNIAD YR YMGYNGHORIAD CYHOEDDUS

Ym mis Mai 2023, cyhoeddwyd holiadur ar-lein er mwyn ceisio barn trigolion am gyfleusterau toiled presennol y Cyngor sydd am ddim i'w defnyddio yn Yr Wyddgrug, Treffynnon a Thalacre.

Roedd yr holiadur yn seiliedig ar bresenoldeb, ymwybyddiaeth o'r cyfleusterau, digonolrwydd y ddarpariaeth a gwelliannau a awgrymir. Roedd yr holiadur yn fyw am 21 diwrnod ac fe gafwyd 687 o ymweliadau ac oddeutu 430 ymateb i bob cwestiwn.

Roedd 575 o'r ymweliadau gan drigolion lleol ac roedd 26 o'r ymatebion yn cynrychioli sefydliadau neu grwpiau defnyddwyr lleol.

Presenoldeb:

Gofynnwyd y cwestiynau canlynol:	Crynodeb o'r Ymatebion:
▪ Pa mor aml ydych chi'n ymweld â'r Wyddgrug, Treffynnon a Thalacre? ▪ Ydych chi'n defnyddio'r toiledau cyhoeddus? ▪ A ydynt mewn lleoliad cyfleus? ▪ A ydynt ar agor ar yr adegau rydych eu hangen?	Roedd y rhan fwyaf o'r ymatebwyr yn ymweld â'r Wyddgrug, Treffynnon a Thalacre'n rheolaidd, ond yn teimlo nad oedd y toiledau cyhoeddus wedi'u lleoli mewn mannau cyfleus ac yn Yr Wyddgrug, nid oeddent ar agor ar yr adegau yr oeddent eisiau eu defnyddio.

Ymwybyddiaeth o Gyfleusterau

Gofynnwyd y cwestiynau canlynol:	Crynodeb o'r Ymatebion:
▪ Ydych chi'n ymwybodol o'r cyfleusterau mae Sir y Fflint yn eu cynnig? ▪ A oes digon o wybodaeth ynglŷn â ble i ddod o hyd i doiledau cyhoeddus sydd am ddim i'w defnyddio? ▪ A yw mynediad at gyfleusterau toiled ar draws y sir yn ddigonol?	▪ Nid yw mwyafrif yr ymatebwyr yn ymwybodol o'r cyfleusterau mae Sir y Fflint yn eu darparu ac nid ydynt yn gwybod sut i ddod o hyd i'r toiledau. ▪ Nid oes digon o gyfleusterau am ddim i'w defnyddio ar draws y sir.

Digonolrwydd y Ddarpariaeth

Gofynnwyd y cwestiynau canlynol:	Crynodeb o'r Ymatebion:
▪ A yw'r toiledau yn diwallu eich anghenion yn ddigonol? ▪ A yw'r cyfleusterau'n hygyrch i bobl ag anableddau? ▪ A yw'r cyfleusterau newid ar gyfer babanod, plant ifanc ac unigolion ag anableddau yn ddigonol? ▪ Ydych chi'n cytuno bod y safonau glendid yn dda yn y toiledau sydd am ddim i'w defnyddio? ▪ Ydych chi'n teimlo'n ddiogel pan rydych yn defnyddio'r cyfleusterau?	▪ Roedd yr ymatebwyr yn credu bod y cyfleusterau presennol a oedd yn cael eu darparu yn Sir y Fflint yn annigonol i unigolion ag anableddau, babanod a phlant ifanc ▪ Gellid gwella glendid ▪ Nid oedd rhai lleoliadau'n teimlo'n ddiogel i'w defnyddio

Gwelliannau a Awgrymir

Gofynnwyd y cwestiynau canlynol:	Crynodeb o'r Ymatebion:
▪ I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno gyda chyflwyno nodweddion ecogyfeillgar mewn toiledau cyhoeddus am ddim?	▪ Roedd 88% o ymatebwyr o blaid cyflwyno nodweddion sy'n gyfeillgar i'r amgylchedd.

OPSIYNAU AR GYFER Y DYFODOL

Polisïau gosod

Gallai'r Cyngor o bosib ystyried opsiynau i gyflwyno cymal mewn cytundebau gosod, pan fydd y Cyngor yn gosod ei eiddo ei hun i fusnes addas fel siop neu gaffi, eu bod i gynnwys mynediad i'r cyhoedd at gyfleusterau toiledau. Fodd bynnag, tra gellid ystyried hyn ar gyfer y nifer fach o unedau siopau a osodir, mae'n bosib y byddai tenantiaid yn mynegi pryderon am lanhau, cynnal a chadw ac argaeledd, a gallai'r gofyniad atal tenantiaid posib rhag cymryd prydles.

Darparu anghenion y dyfodol gan y sector masnachol drwy strategaeth y Cyngor a sianeli cynllunio

Mae Ardoll Seilwaith Cymunedol yn galluogi Awdurdod Cynllunio Lleol Sir y Fflint i godi arian gan ddatblygwyr sy'n gwneud prosiectau adeiladu newydd yn eu hardal. Gellir defnyddio'r cyllid ar gyfer amrywiaeth eang o gostau seilwaith, fel addysg, gofal iechyd, heddlu a thân ac achub, sy'n angenrheidiol o ganlyniad i dai newydd er enghraifft. Gallai hyn fod yn un ffordd o sicrhau cyllid ar gyfer darparu toiledau cyhoeddus yn y dyfodol o fewn neu ger datblygiadau newydd, ar sail a yrrir gan angen a galw ac yn dibynnu ar flaenoriaethau rhwng anghenion seilwaith newydd. Bydd ystyriaeth yn cael ei roi i gynnwys darpariaeth toiledau lleol mewn cynlluniau newydd a ddyfeisiwyd o dan yr Ardoll Seilwaith Cymunedol.

Cynigion Datblygu Mawr *(Amodau Cynllunio)*

Mae'n bosib y gellid gosod Amod Cynllunio ar rai datblygiadau masnachol mawr sy'n mynd i gynnwys caffis, bariau, siopau, adloniant ac ati, i ganiatáu'r cyhoedd i gael mynediad at gyfleusterau toiledau sy'n cael eu hadeiladu yn yr eiddo. Fodd bynnag, does dim cefnogaeth polisi ar lefel cenedlaethol ar gyfer gosod amodau cynllunio i ganiatáu'r cyhoedd i gael mynediad at gyfleusterau toiledau ar safle masnachol preifat. Felly byddai unrhyw amod o'r fath yn methu'r prawf bod yn rhaid gwneud y datblygiad i fod yn dderbyniol o safbwynt cynllunio.

Gwneud yr Adolygiad Darpariaeth Toiledau Lleol yn rhan o Fentrau ehangach y Cyngor

Wrth adolygu cynlluniau a strategaethau ar draws y sefydliad, bydd Cyngor Sir Y Fflint yn ystyried yr angen a'r ddarpariaeth ar gyfer Toiledau Lleol. Bydd hyn yn cynnwys, ond nid yn gyfyngedig i adolygu'r canlynol:

- Cynlluniau Lles Lleol
- Asesiadau o Anghenion y Boblogaeth
- Cynlluniau Datblygu Lleol
- Llwybrau a Mapiau Teithio Llesol; a
- Phartneriaethau ar gyfer Twf.

ATODIAD 1 – CYNLLUN GWEITHREDU

Rhif	Amcan	Targed
1	Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal i ddarparu gwasanaeth a chyfleusterau priodol, hygyrch ac effeithiol i bob rhan o'r gymuned, heb ragfarnu.	Oes y Strategaeth
2	Archwilio opsiynau yn cynnwys gweithio gyda'r sector preifat, gwasanaethau gwirfoddol, cynghorau cymuned ac adeiladau eraill sy'n eiddo i'r cyngor er mwyn sicrhau bod toiledau lleol ar gael yn y llefydd lle mae'r mwyaf o'u hangen a'u hannog i wneud y cyfleusterau ar gael i'r cyhoedd.	Ebr-25
3	Gwella ymwybyddiaeth a'r wybodaeth sydd ar gael am ddarpariaeth toiledau yn y sir drwy: sicrhau bod toiledau cyhoeddus wedi'u harwyddo'n gywir, bod y wybodaeth ar wefan Cyngor Sir y Fflint yn gywir a diweddaru'r storfa ddata mynediad agored ar y Lle yn rheolaidd gyda Llywodraeth Cymru, sicrhau bod gwefan Dewis Cymru a thrydydd partïon yn cymryd rhan yn y cynllun mapio a sicrhau ein bod yn arddangos y sticer logo toiled yn cael ei arddangos ar bob adeilad priodol.	Maw-24
4	Adolygu contractau a darpariaeth gwasanaeth presennol er mwyn monitro gweithrediadau glanhau a safonau o dro i dro er mwyn sicrhau'r ddarpariaeth fwyaf effeithiol ac effeithlon o fewn adnoddau wedi'u dyrannu.	Rhag-24
5	Adolygu'r cyfleusterau presennol i sicrhau bod y dewisiadau gorau yn cael eu gwneud o ran darparu toiledau hygyrch sy'n diwallu angen y gymuned ac archwilio'r dewisiadau ar gyfer cyflwyno cyfleusterau Lleoedd Newid drwy lunio rhaglen 4 blynedd i sicrhau bod Sir y Fflint yn darparu gwasanaethau a chyfleusterau priodol, hygyrch ac effeithiol ar gyfer trigolion ac ymwelwyr y Sir.	Ebr-24 - Maw-27
6	Mae Swyddogion Gwasanaethau Stryd a Chludiant, yn ogystal â swyddogion perthnasol eraill y Sir am barhau i weithio gyda'r Heddlu a thrigolion, grwpiau cymunedol ac eraill i sicrhau bod y cyfleusterau mor ddiogel â phosib wrth leihau ymddygiad gwrth gymdeithasol a fandaliaeth.	Ebr-24
7	Archwilio gwelliannau a dewisiadau amgen ar gyfer cyflwyno nodweddion sy'n gyfeillgar i'r amgylchedd a sicrhau y rhoddir ystyriaeth i ddatblygiad ac ynni cynaliadwy.	Ebr-25